

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 03 września 2026 r.
znak sprawy: DŻW.hzg.058.4.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 19150 w sprawie propozycji zmian przepisów dotyczących hodowli pszczół oraz ochrony interesów polskich pszczelarzy.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 19150 z 17 sierpnia 2026 r., Pana Krzysztofa Cieciorę, Posła na Sejm RP, w sprawie propozycji zmian przepisów dotyczących hodowli pszczół oraz ochrony interesów polskich pszczelarzy, uprzejmie informuję Pana Marszałka, co następuje.

Odnosząc się do pytania nr 1 „Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje podjęcie prac legislacyjnych na podstawie wniosku skierowanego do resortu 20 lipca 2026 r.?” uprzejmie informuję, że aktualnie ww. wniosek jest w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi analizowany.

W odniesieniu do pytania nr 2 „Czy Ministerstwo bierze pod uwagę wprowadzenie zakazu lub istotnego ograniczenia hodowli, rozmnażania bądź sprzedaży pszczół linii Buckfast?” uprzejmie informuję, że kwestie związane z hodowlą pszczół miodnych, w tym zasady funkcjonowania wszystkich uczestników tej działalności hodowlanej reguluje ustawa o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1). Zgodnie z przepisami tej ustawy (1), księgę hodowlaną lub rejestr dla pszczół miodnych, mogą

prować związki hodowców lub inne podmioty, które uzyskały w drodze decyzji ministra właściwego do spraw rolnictwa odpowiednie zezwolenie.

Wniosek o wydanie ww. zezwolenia na prowadzenie księgi hodowlanej lub rejestru dla pszczoł miodnych oraz załączona do niego dokumentacja, w tym program hodowlany lub program krzyżowania, podlega indywidualnej i szczegółowej, w świetle istniejącego prawa (1) analizie, na podstawie której wydawana jest decyzja administracyjna. Decyzja ta może być pozytywna lub odmowna, w zależności od spełnienia wymogów określonych w ww. ustawie (1).

Ponadto, istotnym jest, że ww. zezwolenia mogą być wydane względem pszczoł z gatunku pszczoła miodna (*Apis mellifera*) co oznacza, że przepisy tej ustawy (1) nie ograniczają hodowli pszczoł w Polsce do określonych jej podgatunków.

Aktualnie, w świetle obowiązujących przepisów prawnych (1), wprowadzenie ewentualnych ograniczeń w hodowli pszczoł miodnych (*Apis mellifera*) na terenie Polski należy do kompetencji Sejmiku właściwego województwa, który może w drodze uchwały zakazać na terenie województwa lub jego części utrzymywania pszczoł lub dopuścić utrzymywanie pszczoł określonej linii, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością zapewnienia prawidłowej realizacji programu hodowlanego lub programu ochrony zasobów genetycznych. W myśl powyższego, ochroną zasobów genetycznych pszczoł objęte są trzy linie rasy środkowoeuropejskiej: Kampinoska, Augustowska i Północna oraz linia Dobra rasy kraińskiej, dla których właściwy Sejmik województwa wydał uchwały względem linii Kampinoska i Augustowska rasy środkowoeuropejskiej oraz linii Dobra rasy kraińskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że aktualnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie są prowadzone prace legislacyjne mające na celu zmianę przepisów ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1) w zakresie m.in. wprowadzenia ewentualnych ograniczeń w hodowli pszczoł miodnych.

Natomiast w odniesieniu do pytania nr 3 „Czy resort rozważa uznanie Buckfasta lub innych obecnie hodowanych w Polsce linii pszczoł za inwazyjne gatunki obce?” uprzejmie informuję, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie jest właściwy w zakresie spraw dotyczących uznania określonych gatunków zwierząt za Inwazyjne Gatunki Obce (IGO). W Polsce, organem właściwym do którego należy ewentualnie

złożyć postulat wpisania określonego gatunku zwierzęcia na listę krajową i przeprowadzenia jego analizy ryzyka jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

W odpowiedzi na pytanie 4, „Czy Ministerstwo przewiduje możliwość wprowadzenia obowiązkowych kontroli genetycznych w pasiekach oraz nakazywania pszczelarzom wymiany matek pszczelich?” uprzejmie informuję, że zgodnie z ustawą o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1), sprawami kontroli hodowli i rozrodu m.in. pszczoł miodnych zajmuje się Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt, które zgodnie z przepisami ww. ustawy (1) przeprowadza kontrole podmiotów wykonujących zadania z zakresu hodowli i rozrodu ww. zwierząt m.in. w zakresie prowadzenia ksiąg hodowlanych, oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej oraz hodowli i rozrodu, a także prowadzenia rejestrów pszczoł miodnych.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że Instytut Zootechniki-Państwowy Instytut Badawczy, w ramach dotacji celowej, w 2025 r., wykonywał zadanie pn. „Zastosowanie narzędzi omiczych w nowoczesnej hodowli pszczoł w Polsce”. Celem tego badania była analiza genotypów wykonana w reprezentatywnej populacji pszczoł pochodzących od matek posiadających wpis do ksiąg hodowlanych, co umożliwiło ocenę zmienności genetycznej oraz częstości występowania alleli potencjalnie związanych z cechami oporności na Varrozę (*Varroa destructor*). Całość zrealizowanych prac objęła m.in. zabezpieczenie materiału biologicznego, izolację DNA i RNA oraz wstępną analizę genotypową, jak również stworzenie podstaw do dalszej analizy bioinformatycznej i wykorzystania uzyskanych danych w praktyce hodowlanej.

W nawiązaniu do pytań nr 5 i 6 w kwestii wprowadzenia zmian w przepisach ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1) w zakresie likwidacji lub utylizacji zdrowych rodzin pszczelich oraz przepisów karnych wobec pszczelarzy, uprzejmie informuję, że aktualnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie są prowadzone prace legislacyjne mające na celu zmianę ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1) w ww. zakresie.

Odnosząc się do pytań nr 7-9 w kwestii ochrony zasobów genetycznych pszczoł uprzejmie informuję, że sprawy dotyczące m.in. ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich, w tym pszczoł reguluje ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1), która zapewnia ochronę rodzimych gatunków pszczoły miodnej. Zgodnie z art. 34 tej ustawy (1), rasy zwierząt

gospodarskich oraz linie hodowlane lub odmiany w obrębie ras zwierząt gospodarskich (w tym pszczół), których liczebność stwarza zagrożenie dla ich istnienia, obejmuje się ochroną zasobów genetycznych polegającą na utrzymywaniu żywych zwierząt gospodarskich lub gromadzeniu i przechowywaniu materiału biologicznego pochodzącego od tych zwierząt.

Zgodnie z powyższym, w Polsce ochroną zasobów genetycznych pszczół objęte są trzy linie rasy środkowoeuropejskiej: Kampinoska, Augustowska i Północna oraz linia Dobra rasy kraińskiej. Dla rodzimych ras pszczół prowadzone są programy ochrony zasobów genetycznych, na podstawie których linie pszczół w obrębie tych ras są chronione. Działania te w głównej mierze polegają na ochronie pszczół przed krzyżowaniem z obcymi podgatunkami, co pozwala na uniknięcie wprowadzenia obcych genotypów mogących wypierać lokalne linie pszczół. Dlatego też, m.in. w tym celu, zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy (1) Sejmik województwa, na wniosek związku hodowców lub innego podmiotu prowadzących księgę hodowlaną danej linii pszczół, może w drodze uchwały zakazać na terenie województwa lub jego części utrzymywania pszczół lub dopuścić utrzymywanie pszczół określonej linii, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością zapewnienia prawidłowej realizacji programu hodowlanego lub programu ochrony zasobów genetycznych.

W myśl powyższego, Sejmik Województwa Podlaskiego wydał Uchwałę Nr XXIII/293/2020 z dnia 7 grudnia 2020 r., która wskazuje obwód obszaru objętego dopuszczeniem utrzymywania pszczół wyłącznie rasy środkowoeuropejskiej linii M Augustowska oraz zakazem utrzymywania pszczół innych ras i linii, Sejmik Województwa Mazowieckiego wydał Uchwałę nr 3/20 z dnia 21 stycznia 2020 r., w sprawie dopuszczenia utrzymywania pszczół rasy środkowoeuropejskiej linii M Kampinoska oraz zakazu utrzymywania pszczół innych ras i linii, a Sejmik Województwa Małopolskiego wydał Uchwałę nr VII/109/15 z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie dopuszczenia utrzymywania na terenie gmin Dobra i Tymbark wyłącznie pszczół rasy kraińskiej (car) linii Dobra.

Złamanie przepisów ww. uchwał stanowi wykroczenie i podlega karze grzywny.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że przepisy ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1) w sposób szczegółowy i kompleksowy regulują zasady prowadzenia hodowli pszczół w Polsce oraz ochrony zasobów genetycznych

tego gatunku. Tym samym, aktualnie, w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie są prowadzone prace legislacyjne mające na celu zmianę ww. ustawy.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2021 r. poz. 36, z późn. zm.).